

HASZNÁLATI ÚTMUTATÓ

A nyugdíj-kalkulátor az öregségi nyugdíj várható összegének meghatározására szolgál. Az alkalmazás a számítást az adott naptári évben hatályos jogszabályoknak megfelelően végzi el.

A nyugdíj-kalkulátor azok számára tud értékelhető becslést nyújtani, akik a nyugellátásra jogosító szolgálati (nők esetében jogosultsági) idejükről, valamint az 1988. január 1-jétől kezdődő ún. béridőszak alatt elért nyugdíjjárulék-köteles kereseteikről már rendelkeznek hatósági döntéssel és nem tagjai magánnyugdíj pénztárnak. Ilyen döntés

- a 2013. január 1-jétől megszűnt jogintézmény, a szolgálati idő elismerési/kiszámítási kérelemre hozott határozat,
- a 2012. december 31-ét követően indult adategyeztetési eljárásban hozott határozat,
- az életpálya teljes tartama alatt fennállott biztosítás és egyéb jogviszonyokat tartalmazó hatósági bizonyítvány.

Amennyiben az említett döntésekben 2013. január 1-je előtti időpontig ismerték el a nyugdíjjogosultsághoz figyelembe vehető szolgálati és jogosultsági időt, a felhasználónak kell az ezt követően fennállott biztosítási jogviszonya(i) időtartamát naptári naponként számításba venni és a döntésben elismert szolgálati/jogosultsági időhöz hozzáadni oly módon, hogy 365 naptári napot kell egy szolgálati évnek tekinteni.

Például:

- az említett döntések valamelyikében a kérelmező részére 2012. december 31. napjával bezárólag 37 év 216 nap szolgálati időt ismertek el,
- a biztosított 2013. január 1-jétől 2015. augusztus 18-áig biztosítási jogviszonyban állt, amellyel további 2 év 230 nap szolgálati időt szerzett (2013.: 365 nap = 1 év; 2014.: 365 nap = 1 év; 2015.: 230 nap – január: 31 nap, február: 28 nap, március: 31 nap, április: 30 nap, május: 31 nap, június: 30 nap, július: 31 nap, augusztus: 18 nap, azaz $31+28+31+30+31+30+31+18=230$ nap)

Amennyiben a kalkulátort olyan személy használja, aki eddig még nem kérte a nyugdíjjogosultsághoz figyelembe vehető szolgálati idejének megállapítását. Ilyen esetben azonban az érintettnek nemcsak a szolgálati idejét kell önállóan kiszámítania, hanem rendelkeznie kell olyan dokumentumokkal, amelyek az 1988. január 1-jétől naptári évenként elért nyugdíjjárulék-köteles kereseti adatait tartalmazza.

Javasoljuk, hogy a kalkulátor használata előtt kérje adategyeztetési eljárás lefolytatását vagy – ha ügyfélkapu regisztrációval nem rendelkezik – hatósági bizonyítvány kiállítását.

A kalkulátor használata nem javasolt, amennyiben:

- nem a tárgyévi várható öregségi nyugdíjösszeget szeretné megismerni,
- nem rendelkezik az öregségi résznyugdíjra jogosultsághoz szükséges legalább 15 év szolgálati idővel,
- eddig még nem kérte a nyugdíjjogosultsághoz figyelembe vehető szolgálati idejének megállapítását,
- a béridőszak kereseti adataira vonatkozóan kizárólag személyi jövedelemadó-bevallás áll rendelkezésére (*a nyugdíjjárulék és a személyi jövedelemadó alapja több naptári éven át nem volt azonos, a – többnyire magasabb összegű – személyi jövedelemadó alap figyelembevétele torzíthatja az eredményt*),
- igazolás, bizonyíték hiányában a béridőszak legalább fele részére nem tud tényleges kereseti adatot rögzíteni,
- ha jelenleg is magánnyugdíj-pénztári tag (*aki a magánnyugdíjrendszer keretében is fizetett tagdíjat, és ennek alapján szolgáltatásra jogosultságot szerzett, eltérő mértékű társadalombiztosítási nyugdíjra jogosult*).
- a kalkulátor használata nem javasolt.

A kalkulátorba feltétlenül rögzíteni kell

- I. naptári évenként a nyugdíjjárulék-köteles keresetet [*külön feltüntetve a*
  - *rendszeres (pl. munkabér, illetmény) és*
  - *nem rendszeres (pl. jutalom, évvégi- vagy ún. nyereségrészesedés) jövedelmet, ezen belül 1991. január 1-je előtt az esetleges adómentes kifizetéseket*], 1992. évben a nyugdíjjárulék-fizetési felső határ bevezetése miatt az 1992. január 1-je és február 29-e, valamint a március 1-je és december 31-e között elért keresetet megbontva kell rögzíteni;
- II. naptári évenként a munkában töltött napok számát (osztónapok),
- III. a munkában (biztosítási jogviszonyban) töltött évek számát, azaz a nyugellátásra jogosító szolgálati vagy – ha a két érték megegyezik – a nők kedvezményes öregségi nyugdíjára jogosító időt.

A kötelezően kitöltendő adatok részletezése:

I. Az egy adott naptári évben elért nyugdíjjárulék-köteles kereseteket a foglalkoztató(k) által a tárgyévet követő év január 31. napjáig kötelezően kiállításra kerülő – jelenleg az ún. M30-as – igazolás tartalmazza. Aki nem munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban állóként volt biztosított, az a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé küldött bevallásában találja meg a nyugdíjjárulék-köteles jövedelmének összegét.

A minél pontosabb adatrögzítés érdekében lehetőség van arra is, hogy a Kormányzati Portál Ügyfélkapujához hozzáféréssel rendelkező biztosított megtekintse a társadalombiztosítási

egyéni számláját – <https://egyeniszamla.onyf.hu/> –, amely 2013. január 1-jétől kezdődően havi bontásban tartalmazza a biztosítási jogviszony(ok) keretében elért keresetből a foglalkoztató(k) által levont és bevallott – a vállalkozók és egyéb nem munkaviszonyban álló biztosítottak esetében a saját maguk által bevallott – nyugdíjjárulék összegét, amelyből kiszámítható az éves nyugdíjjárulék-köteles kereset.

Egy-egy naptári évre vonatkozó foglalkoztatói igazolás hiányában a jövedelemadatok rögzítése akár a havi fizetési jegyzék vagy egyéb egykorú okirat alapján is elvégezhető, azonban ilyen esetben a kapott eredményt még inkább fenntartásokkal kell kezelni. (Az említett fizetési jegyzék tartalmazhat adatot az 1991. előtt kifizetett adómentes jövedelemre vonatkozóan is.)

[A munkavállaló birtokában lévő egykorú okiratnak minősül különösen a havi fizetési jegyzék, vagy annak megfelelő más elnevezésű irat, a munkakönyvben felvezetett béradat a belépés és a kilépés időpontjában kiegészítve a fizetésemelésről vagy a besorolásról (annak változásáról) szóló értesítéssel, amelyből meghatározott időszakra kereseti adat képezhető, továbbá olyan adó-adatlap vagy más jövedelemigazolás, amelyből a kiállítás időpontjában hatályos adójogszabályok alapján egyértelműen megállapítható a nyugdíjjárulék-köteles jövedelem(rész).]

II. Az adott naptári évben munkában töltött napok számát a következőképpen kell meghatározni:

- 1.) Ha a biztosítási jogviszony (pl. munkaviszony) egész évben fennáll, a biztosítottnak kieső ideje (pl. táppénz, baleseti táppénz, igazolt vagy igazolatlan távollét, fizetés nélküli szabadság) nem volt, akkor a január 1-től december 31-ig terjedő időben 365 (szökőévben 366) munkában töltött napot kell rögzíteni.

Nem kieső idő a munkaszüneti nap, heti pihenőnap, a fizetett szabadság és a betegszabadság időtartama sem.

A béridőszakon belül szökőév: 1988, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008, 2012.

- 2.) Ha a biztosítási jogviszony egész évben fennáll, de a biztosított pl. március 20-tól június 14-ig táppénzes volt, a táppénzes időtartamot a naptári év összes napjainak számából le kell vonni.

A táppénzes időtartam naptári napjainak száma

március 20-31-ig: 12 nap

április 1-30-ig: 30 nap

május 1-31-ig: 31 nap

június 1-14-ig: 14 nap

Összesen: 87 nap, amelyet ha levonunk a tárgyévi 365 napból, eredményként 278 (szökőévben: $366 - 87 = 279$) napot kapunk.

- 3.) Ha a biztosítási jogviszony nem áll fenn egész évben, a biztosításban nem töltött napok számát a 2.) pontban foglaltak szerint kell meghatározni.

Például:

- a biztosítási jogviszony január 1-től október 5-ig áll fenn, a kieső idő október 6-tól december 31-ig tart *(ha a jogviszony alatt táppénzes időszak is volt, annak naptári napjait is figyelembe kell venni);*
- a biztosítási jogviszony március 17-től augusztus 8-ig, majd szeptember 21-től december 10-ig áll fenn, kieső időként kell kezelni a január 1-től március 16-i, az augusztus 9-től szeptember 20-ig és a december 11-től 31-ig terjedő időtartamokat *(ha esetleg táppénzes időszak is volt, annak naptári napjait is figyelembe kell venni).*

Az I. pontban említett adóköteles rendszeres és nem rendszeres kereset/jövedelem megbontásának, külön cellában rögzítésének kizárólag akkor van jelentősége, ha az adott naptári évben az osztószám kevesebb, mint 365/366.

Az „Online nyugdíj-kalkulátor” használata:

A nyugdíj-kalkulátorba a becslés elvégzéséhez szükséges adatokat az érdeklődőnek kell rögzíteni, amihez az egér használat megkönnyítése érdekében a **tabulátor** (röviden **tab**) billentyű használható. A rögzítéshez az útmutató mellékletét képező „Fogalomtár”, valamint maga az alkalmazás nyújt segítséget különböző tájékoztató és hibát jelző szövegekkel.

A „Fogalomtár”-ban elhelyeztük az egyes évekre vonatkozó nyugdíjjárulék-fizetési felső határok összegét tartalmazó táblázatot is. Az adatok rögzítésénél erre kiemelt figyelmet nem kell fordítani, vagyis a kalkulátor nem jelez hibát, ha egy adott időszakra a nyugdíjjárulék-fizetési felső határt meghaladó összeg kerül rögzítésre, azonban az alkalmazás a számításokat annak figyelembevételével végzi.

Az adatok feltöltését/rögzítését követően a várható nyugdíjösszeg becslését a kalkulátor egy adott naptári napra – a nyugdíjba vonulás elméleti időpontjára – határozza meg. Ehhez a tárgyévre vonatkozó sorban ki kell választani egy határnapot, amelyet követő napra a becsült nyugdíjösszeg meghatározásra kerül.

Amennyiben egy adott naptári évben nem állt biztosítási jogviszonyban vagy állt, de nyugdíjjárulék-köteles keresetet (fizetés nélküli szabadság vagy táppénz miatt) nem szerzett, az adott év jövedelemre vonatkozó rovatait és a „0” nap osztószámot érintetlenül kell hagyni.

A jövedelemadatok rögzítését követően ki kell választani a megszerzett szolgálati évek számát, majd a „**Számol**” gombra kattintást követően megjelenik a becsült nyugdíjösszeg.

Ha ezt követően derül ki, hogy valamely évre téves adat került rögzítésre, a javítás után a „Számol” gombra kattintással új becsült nyugdíjösszeg kerül meghatározásra. (Ha a művelet esetleg nem jár sikerrel, ki kell lépni az alkalmazásból. Újabb belépés esetén az adatokat ismét fel kell tölteni és közben a javítást el lehet végezni. Ilyen esetben ismételt rögzítésre nincs szükség, mivel a korábban kitöltött cellák előzményként tartalmazzák a korábban rögzített adatokat.)

FONTOS:

A nyugellátás kiszámítását szabályozó törvény szerint ha a nyugdíjat igénylő az 1988. január 1-jétől kezdődő ún. béridőszak fele részére nem rendelkezik keresettel, jövedelemmel, a vonatkozó jogszabály alapján a hiányzó időre eső napokra az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak kereseteit, jövedelmeit kell figyelembe venni a nyugellátás alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapításánál.

Ezen általános szabály mellett a törvény tartalmaz egy kiegészítő rendelkezést is, miszerint bizonyos ellátások (ápolási díj összegét, a GYES, a gyermeknevelési támogatás, az álláskeresési támogatás stb.) az említett rendelkezések alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni annak érdekében, hogy ezek az ellátások ne "rontsák le" a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét. A törvényi rendelkezés azonban azt is lehetővé teszi, hogy annak, akinek ezen ellátások keresetkénti figyelembevétele kedvezőbb összeget eredményez, akkor az ápolási díj és az említett más ellátások összege a havi átlagkereset számításánál beszámításra kerüljön.

Ezeket a tényállásokat a nyugdíj kalkulátor nem kezeli. Ilyen esetben segítségért forduljon munkatársainkhoz a kalkulator@onyf.hu címen.

FOGALOMTÁR

Öregségi nyugdíj:

Az öregségi nyugdíj meghatározott életkor (öregségi nyugdíjkorhatár) elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó ellátás.

Nők kedvezményes öregségi nyugdíja:

A nyugdíjkorhatár előtt – életkortól függetlenül - öregségi nyugdíjra jogosult az a nő, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Biztosított:

- A munkaviszonyban (ideértve az országgyűlési képviselőt, és a nemzetiségi szószólót is), közalkalmazotti, illetőleg közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírósági jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Független Rendészeti Panasztestület tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona, (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,
- a szövetkezet tagja aki a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik, kivéve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagját – 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói jogviszonya szüneteltetésének időtartama alatt is -, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagját, valamint a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tagot,
- a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- az álláskereső támogatásban részesülő személy,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő egyéni vállalkozó,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő társas vállalkozó,
- a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével – amennyiben az e tevékenységéből

származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,

- az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy, kivéve a saját jogú nyugdíjast,
- a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját, illetőleg az egyéb jogcímen – ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző – biztosítottat, valamint a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint a főállású kisadózóként bejelentett személy,
- az állami projektértékelői jogviszonyban álló személy.

Fentiekén túlmenően munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki: gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselője, alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasház közösség, köztestület, kamara, európai részvénytársaság, egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, vállalatcsoport, Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, a magánnyugdíjpénztárak tisztségviselője, vezető tisztségviselője, vagy e szervezetek felügyelőbizottságának tagja; a helyi önkormányzati választásokon választott képviselő és tisztségviselők, társadalmi megbízatású polgármester, amennyiben járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét.

Biztosítási jogviszony:

A társadalombiztosítási szolgáltatások igénybevételének feltétele a biztosított státusz. A biztosítás bármely munkavégzésre, jövedelemszerzésre irányuló jogviszony keletkezésével egyidejűleg a törvény erejénél fogva jön létre, és e jogviszony megszűnésével egyidejűleg meg is szűnik.

Alapesetben tehát biztosításban nem töltött időszaknak minősül minden olyan időtartam, amely alatt nincs munkavégzésre, jövedelemszerzésre irányuló jogviszony. Ezen túlmenően, meghatározott esetekben a biztosítás szünetelhet a biztosítás alapjául szolgáló jogviszony fennállása alatt is. Ilyen például: a fizetés nélküli szabadság időtartama, kivéve, ha külön jogszabály alapján erre az időtartamra a járulékot megfizetik, az igazolatlan távollét, a szabadságvesztés ideje, az ügyvédi tevékenység szünetelésének ideje, az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének időtartama, a tanuló szerződés szüneteltetésének ideje.

Szolgálati idő:

Az az időszak, amely alatt a biztosított nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett. Törvény külön meghatározza azokat az időszakokat, amelyek nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül is szolgálati időnek minősülnek. A biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni. A biztosítottnak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31-ét követő időtartama akkor minősül szolgálati időnek, amennyiben erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

Jogosultsági idő:

A nők kedvezményes (életkortól független) öregségi nyugdíjjogosultságához figyelembe vehető

- kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint
- a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelést segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel – illetőleg jogszabály alapján ezzel egy tekintet alá eső idővel – szerzett

szolgálati idő.

Az öregségi nyugdíj mértéke:

A nyugdíj mértéke a megszerzett szolgálati idő teljes éveiben (365 naptári napban) meghatározott tartama alapján százalékos mértékben kerül meghatározásra.

Nyugdíjjárulék-köteles jövedelem:

1. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem, a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a tanulószövetség alapján ténylegesen kifizetett díj, a felszolgálási díj, a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraival, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj,
2. az 1. alpont szerinti jövedelem hiányában a munkaszerződésben meghatározott alaphír; ha a munkát munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony vagy külföldi jog hatálya alá tartozó munkaszerződés alapján végzik, a szerződésben meghatározott díj havi összege.

Az adómentes juttatások jogcíme, kifizetésük időpontja

A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló 1987. évi VI. törvény értelmében 1988. évben főszabályként minden jövedelem után adót kellett fizetni. A törvény azonban egyes jövedelmeket adómentesnek minősített.

Nem képezett személyijövedelemadó-alapot az 1988. évben, pl.:

- az 1987. évi tevékenységért járó – 1987. évben meghatározott (kitűzött) – 1988. évben kifizetett prémium, a forrásától függetlenül;

- az 1987. év eredményei alapján 1988. évben kifizetett év végi részesedés;
- az 1988. január 1. napja előtti időszakra munkaügyi döntőbizottság, vagy bíróság által megítélt jövedelem;
- az 1987. évi téves számfejtés miatt elmaradt munkabér 1988. évben kifizetett összege;
- az 1988. évben kifizetett törzsgárda jutalom, amelyre a dolgozó a jogosultságát a törzsgárda-szabályzat előírásai szerint 1987. december 31-ig megszerezte és a fokozathoz tartozó jutalom összege azonos az 1987. évben érvényben lévővel;
- a közlekedés területén, pl. a BKV autóbuszvezetőinek 1987. éves forgalmi juttatása;
- a kereskedelemben az 1987. évi forgalom alapján elszámolt és 1988. évben kifizetett jutalék;
- a jövedelemérdekeltségi rendszerben dolgozóknál az 1987. évre járó bér ún. visszatartott és 1988. évben kifizetett hányada;
- a központi és a tanácsi költségvetési szervnél (intézményeknél) az 1987. évi pénzmaradványból 1988-ban kifizetett jutalom.

Adómentes juttatás tehát a naptári időszakban kifizetett olyan keresetek együttes összege, amely a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény értelmében nem képezett adóalapot, de nyugdíjjáradék-köteles volt. Ide tartoznak még az 1988. előtti időre vonatkozó, de 1987. december 31. után kifizetett juttatások is.

Nem képezett személyijövedelemadó-alapot, ezért adómentes jutalomnak minősül az 1991. január 1-je előtt hatályos jogszabályok alapján kifizetett

- jutalom és természetbeni juttatás,

[A naptári évben kifizetett természetbeni juttatás teljes összege keresetet képez akkor is, ha a dolgozó a naptári év folyamán táppénzben részesül, azaz nem kell a természetbeni juttatás összegét a kieső napok arányában csökkenteni.]

- az állami kitüntetések pénzjutalma, továbbá a társadalmi szervek által adott kitüntetések pénzjutalmának teljes összege, ha a kitüntetést a társadalmi és tömegszervezetek, vagy a SZOT által feljogosított ágazati szakszervezetek országos központjai alapították,

[Állami kitüntetést a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Minisztertanács, illetve a Minisztertanács által meghatározott körben a miniszter (az országos hatáskörű szerv vezetője) és a tanács alapíthatott. Ezek a szervek állami kitüntetést társadalmi és tömegszervezetek országos szerveivel, valamint a SZOT által feljogosított ágazati szakszervezetek országos központjával is alapíthattak.]

Állami kitüntetésnek minősültek:

- a Magyar Népköztársaság érdemrendjei (rendjelei),
- a Magyar Népköztársaság kitüntető címei és díjai,
- az érdemérmek, a szakmai, hivatásbeli, tudományos és művészeti kitüntető címek,
- a kitüntető díjak, az emlékérmek,
- a kitüntető zászlók és jelvények,

- a tudományos és művészeti kitüntető címek és díjak, így pl. az Apáczai Csere János-díj, a Balázs Béla-díj, az Eötvös Lóránd-díj, az Erkel Ferenc-díj, a Rózsa Ferenc-díj,
- a kitüntető jelvények, pl. a kiváló munkáért kitüntető jelvény, a kiváló feltaláló kitüntetés.

Állami kitüntetésnek minősültek a korlátozott számban adományozható kitüntető címek, pl. a kiváló orvos, a kiváló pedagógus, továbbá a kitüntető emlékérmek és érdemérmek. (Ilyenek, pl. az Életmentő Emlékérem, a Magyar Népköztársasági Sportérdemérem, az Árvízvédelemért Érem, a Kiváló Társadalmi Munkáért elnevezésű érem, továbbá a fegyveres erők, a fegyveres testületek, a rendészeti szervek személyi állománya részére adományozott kitüntetések, pl. a Honvédelmi Érdemérem, a Közbiztonsági Érem, a Szolgálati Érdemérem, a Tűzbiztonsági Érem, az Önkéntes Rendőri Szolgálatért és az Önkéntes Tűzoltó Szolgálati Érem.)

Társadalmi szervek által adományozott kitüntetésnek minősült az, amelyet társadalmi és tömegszervezetek országos szervei, valamint a SZOT által feljogosított ágazati szakszervezetek országos központjai alapítottak.

- *egyéb kitüntetések pénzjutalma évi 5000 Ft-os összeghatárig, amelyek átlagon felüli teljesítmény elismerésére szolgáltak (kitüntető jelvény, emlékérem stb.), továbbá a társadalmi munkáért kapott jutalom évi 2000 Ft-ig, ha azt a munkáltató fizette ki.*

[Egyéb kitüntetésnek minősül minden olyan egyéb szervezet által alapított kitüntetés – tudományos és művészeti kitüntető cím és díj, kitüntető emlékérem, érdemérem, más, hasonló elismerés –, amely átlagon felüli teljesítmény elismerésére szolgál, továbbá amelyben az adományozás, illetőleg az adományozás kezdeményezésének a joga jogszabályban, utasításban, kollektív szerződésben, alapszabályban meghatározott volt.]

A személyi jövedelemadóról szóló rendelkezések szerint a törzsgárda részére adható jutalom és jelvény 1988. január 1-jétől nem kitüntetésnek, hanem munkaviszonyból származó nem rendszeres jövedelemnek minősült.

Átlagkereset:

A nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset a biztosított nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének alapját képező keresetnek, jövedelemnek a törvény szerint számított átlaga.

Az öregségi nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapításánál 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért nyugdíjjárulék alapját képező kereseteket, jövedelmeket kell figyelembe venni. Ha a fenti ún. átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylő rendelkezik nyugdíjjárulék alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, az átlagkeresetet ezen keresetei, jövedelmei figyelembevételével kell megállapítani.

Osztónapok/osztószám:

Az osztószám a biztosításban töltött idő azon napjainak száma, amelyre a biztosítottnak keresete, jövedelme volt.

Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni.

Nem kell számításba venni az osztószám meghatározásánál a fizetés, díjazás nélküli időszakokat, így különösen a fizetés nélküli szabadság, a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a baleseti táppénz, a katonai (polgári) szolgálat időtartamát.

Valorizáció:

A havi átlagkereset megállapítása során a nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani („valorizálás”).

Degresszió:

A nyugdíjjárulék-alapként szolgáló keresetekből meghatározott havi átlagkereset – törvényi rendelkezésen alapuló – korlátozott beszámítása a nyugdíjalapba. A korlátozás átlagkereseti sávok szerint eltérő. Meghatározott összeghatárig az átlagkereset teljes 100 százalékos összegét, e felett pedig csökkentett mértékét veszik figyelembe a nyugdíj kiszámításakor.

Nyugdíjjárulék-fizetési felső határ:

Az az egy adott naptári évre vonatkozóan törvényben meghatározott, amelyet meghaladó jövedelem után a biztosított nyugdíjjárulék megfizetésére nem köteles.

Az egyéni járulékfizetési felső határ alakulása 1992. március 1-jétől:

Időszak	Egyéni járulékfizetési felső határ összege (forint)		
	napi	havi	éves
1992. március 1-től	2500	75000	
1993. január 1-től	2500*	75000*	915.000
1994. január 1-től	2500		912.500
1995. január 1-től	2500		912.500
1996. január 1-től	2500		915.000
1997. január 1-től	3300		1.204.500
1998. január 1-től	4290		1.565.850
1999. január 1-től	5080		1.854.200
2000. január 1-től	5520		2.020.320

2001. január 1-től	6020		2.197.300
2002. január 1-től	6490		2.368.850
2003. január 1-től	10.700		3.905.500
2004. január 1-től	14.500		5.307.000
2005. január 1-től	16.440		6.000.600
2006. január 1-től	17.330		6.325.450
2007. január 1-től	18.490		6.748.850
2008. január 1-től	19.500		7.137.000
2009. január 1-től	20.400		7.446.000
2010. január 1-től	20.420		7.453.300
2011. január 1-től	21.000		7.665.000
2012. január 1-től	21.700		7.942.200
2013. január 1-től	Az egyéni nyugdíjjárulékra vonatkozó fizetési felső határ megszűnt, a munkavállalóknak felső korlát nélkül kell 10 % nyugdíjjárulékot fizetniük a jövedelmük után.		